

Granskning av Ringsjöbandet – ändring av översiktsplan för Höors kommun

Handläggning

Kommunstyrelsen beslutade den 12 oktober 2015 att godkänna Plan för Ringsjöbandet med miljökonsekvensbeskrivning för granskning. Planförslaget har därefter varit tillgängligt för granskning under tiden 21 oktober till 8 december. Handlingarna har funnits på kommunens hemsida, i kommunhusets foajé och på Höors bibliotek.

I detta granskningsutlåtande redovisas inkomna yttranden tillsammans med kommunens bedömning i frågan och kommentarer om hur planförslaget har påverkats av synpunkten. Granskningsutlåtandet avslutas med en sammanfattning av de ändringar som genomförts inför antagandet.

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen anser att planförslaget visar på ett gediget arbete där handlingarna på ett tydligt sätt redovisar områdets förutsättningar och befintliga värden. Det framgår också att området hyser stora natur- och kulturmiljövärden som kommunen avser att värna. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att planen har ambitionen att ge vägledning för den relativt omfattande befintliga bebyggelse som idag inte omfattas av detaljplan. Det är också mycket positivt att förslaget redovisar de outnyttjade, planlagda områden som bedöms som olämpliga och där kommunen avser att häva gällande detaljplaner.

ÄÖP Ringsjöbandet möjliggör en utbyggnad med ca 200 nya bostäder. Enligt handlingarna finns det inom planområdet en fortsatt omvandlingspotential för ytterligare ca 215 permanentbostäder samt ca 50 obebyggda bostadstomter som kommunen fortsatt bedömer som lämpliga. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i sitt bostadsförsörjningsprogram (antagen juni 2015) anger att bostadsmarknaden inom kommunen består till 80 % av småhus och att det behövs ett tillskott av små hyreslägenheter. Lämplig utbyggnadstakt enligt bostadsförsörjningsprogrammet är ca 50 bostäder/år varav 10 som hyresrätter. Samtidigt konstaterar Länsstyrelsen att det av bostadsförsörjningsprogrammet går att se att bostadsbyggandet i kommunen till ca 62 % skett i tätorten Höör, till 14 % inom planområdet och till 24 % i kommunen i övrigt. Länsstyrelsen ifrågasätter i detta perspektiv förslaget att inom Ringsjöbandet möjliggöra för ca 10 nya småhus/år under planperioden, vilket skulle motsvara det årliga småhusbehovet med 25 %. Även om efterfrågan på villor är störst måste kommunen i avvägningen med andra allmänna intressen säkerställa kommunens bostadsbehov. Risken

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

finns att förslaget möjliggör en utbyggnad som sker splittrat där det finns enskilda, ekonomiska intressen och inte där det bidrar till att täcka kommunens bostadsbehov eller för att stärka befintliga strukturer.

Kommentar: Av de 200 bostäderna är inte alla tänkta som småhus. Vid Sätoftaskolan avses utbyggnaden bestå av exempelvis marklägenheter (ca 40). Med tanke på svårigheten att styra utbyggnadstakten på mark som är privatägd bedömer Höörs kommun att det är rimligt med en viss marginal i utbyggnadsområdena. Storleken på denna marginal har begränsats under planarbetet för att minimera de negativa effekterna av ett splittrat genomförande. Höörs kommun bedömer att planen representerar en rimlig avvägning mellan behovet av planeringsberedskap och risken för ett splittrat genomförande.

Hela planområdet består av ett småbrutet, varierat landskap som sammantaget har stora natur-, kultur- och rekreationsvärden och som enligt handlingarna är av betydelse både för kommunen och för regionen. Länsstyrelsen anser att den generellt uttalade strategin att bibehålla stora, lågt exploaterade tomter kan ifrågasättas när konsekvensen blir att oexploaterad mark istället tas i anspråk för bebyggelse. Behovet av en befolkningsutveckling bör rimligen kunna bäras i högre grad av områdets omvandlingspotential för permanentboende och den planberedskap som redan finns.

Kommentar: Ställningstagandena om stora tomter gäller den västra delen av området. Höörs kommun bedömer inte att en hårdare förtätning i denna del skulle minska behovet av nyexploatering på något avgörande sätt.

I den västra delen finns förskola, grundskola, vårdboende och en godtagbar kollektivtrafik men kommersiell service såsom dagligvarubutik saknas. Tillsammans med en uttalad arbetspendling, framförallt mot Malmö och Lund, och läget intill väg 23 blir de boende i området sammantaget bilberoende.

Genomförande av ÄÖP Ringsjöbandet innebär att 18 ha jordbruksmark exploateras. Länsstyrelsen anser inte att den föreslagna bebyggelse som föreslås på jordbruksmark kan anses vara ett sådant "väsentligt samhällsintresse" som avses i 3 kap. 4 § miljöbalken och som inte går att lösa på ett rimligt sätt på annan plats. Bostadsbyggande generellt är ett allmänt intresse, dock inte alltid ett väsentligt samhällsintresse och Länsstyrelsen anser att all prövning på jordbruksmark ska ske restriktivt. Länsstyrelsen är inte av uppfattningen att planförslagets negativa miljöpåverkan blir förhållandevis liten och att betydande miljöpåverkan endast kan förväntas när det gäller landskapsbild och folkhälsa. Länsstyrelsen anser att nya utbyggnadsområden för bostäder som pekas ut väster om väg 23 saknar förutsättningar att skapa en långsiktigt hållbar utveckling av Ringsjöbandet. Området är dåligt kollektivförsörjt, saknar service och bebyggelsen skapar bl.a. bilberoende och tar oexploaterad mark i anspråk. En tillkommande bebyggelseexploatering kommer innebära en utveckling som strider mot ett flertal nationella och regionala miljömål. Länsstyrelsens bedömning utifrån ovanstående är därför att utbyggnadsområdena Blommeröd och Karl Johans väg ska utgå.

Kommentar: Höörs kommun bedömer att den begränsade utbyggnad som föreslås väster om väg 23 är rimlig.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Sammantaget anser Länsstyrelsen att fokus för ÄÖP Ringsjöbandet bör vara att säkerställa områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden samt ge vägledning inför den fortsatta omvandlingen av fritidshusbebyggelse till permanentboende. Den oexploaterade marken ska värnas och redan exploaterad mark bör i större grad utnyttjas. Ny bebyggelse bör pekas ut mycket sparsamt och då på ett sådant sätt där det kan stärka befintliga strukturer som kollektivtrafik, VA-strukturer och närhet till skola, barnomsorg och äldreomsorg. I det avseende bedömer Länsstyrelsen att en begränsad nybyggnation kan vara motiverad i framförallt Sätöfta. Höors kommun arbetar för närvarande med en ny kommunövergripande översiktsplan och Länsstyrelsen anser att behovet av nya bostäder inom planområdet då kan ses över.

Riksintressen

Länsstyrelsen vill i sammanhanget påpeka att det inte enbart är påverkan på riksintressenas kärnvärden som utgör grund för om riksintressets påverkas av en åtgärd utan att en bedömning måste göras utifrån riksintressets samlade värdebeskrivning.

Riksintresse för kulturmiljövården

Handlingarna har på ett bra sätt identifierat värdefulla kulturmiljöer och stråk men det saknas generellt vägledning för hur riksintresset för kulturmiljövården Ageröd-Bosjökloster-Mölleriket, M:K 37, ska tillgodoses vid kommande lovgivning och prövningar.

Den bebyggelsegrupp som pekas ut vid Blommeröd ingår i det odlingslandskap och dalgångsbygd som pekas ut i riksintresse för kulturmiljövården söder om Nybyvägen längs Ringsjöns norra strand. En bebyggelsegrupp i enlighet med handlingarna i detta läge kommer att påverka kulturmiljölandskapet och riskerar att skada riksintresset. De åtgärder som planhandlingarna redovisar tillgodoser enligt Länsstyrelsen inte riksintresset. Kommande planläggning kan komma att bli föremål för statlig överprövning avseende riksintresse för kulturmiljövården.

Planen pekar även ut område för utbyggnad av Ormanäs reningsverk inom riksintresset men det saknas redovisning av hur en utbyggnad kan påverka riksintresset och hur det kan tillgodoses. Frågan kvartstår därför inför kommande prövningar vid reningsverket.

Kommentar: *Frågorna får hanteras i kommande prövningar.*

Risk för översvämning

Handlingarna visar att det kan finnas risk för översvämning inom befintlig bebyggelse samt för områden utpekade som landsbygdsområde. Det kan därför finnas anledning att genomföra åtgärder inom berörda områden utöver att reglera nytillkommande bebyggelse inom området.

Kommentar: *Höors kommun har just inlett arbetet med en dagvattenpolicy. Detta kan tillsammans med nyss genomförd skyfallskartering ge anledning att planera för ytterligare åtgärder, som i så fall kommer att infogas i ny kommuntäckande översiktsplan.*

Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten

Planförslagets effekter på miljö kvalitetsnormerna för vatten redovisas på en övergripande nivå i miljökonsekvensbeskrivningen. Till följd av den övergripande analysen kräver

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

kommande detaljplaneläggning ytterligare utredningar och försiktighetsmått i de fall planer eller verksamheter kan antas bidra till att en miljökvalitetsnorm inte kan följas eller att tillståndet i en vattenförekomst försämras. Miljökvalitetsnormerna behöver särskilt beaktas vid hantering av dagvatten i områden utanför för verksamhetsområde för dagvatten. Utbyggnaden av Jägersbo camping kräver också särskilda hänsyn för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas.

Strandskydd

Länsstyrelsen delar uppfattningen att det är möjligt att i framtiden utveckla reningsverket inom strandskyddat område. En noggrann prövning mot strandskyddsbestämmelserna i samband med detaljplaneläggning kommer dock bli nödvändig. Länsstyrelsen förutsätter att långt ifrån hela det utpekade utvecklingsområdet kommer att behöva tas i anspråk för utbyggnad av reningsverket.

Länsstyrelsen ser även vissa möjligheter att utveckla Jägersbo camping efter prövning mot strandskyddsbestämmelserna. I detta sammanhang vill Länsstyrelsen påpeka att det oftast är lättare att förena uppställningsplatser för husvagnar och husbilar än med t.ex. stugor och andra permanenta anläggningar med strandskyddet.

Länsstyrelsen anser att det generellt sett är lämpligare att pröva ett upphävande av strandskyddet vid detaljplanering än att hantera det som en dispens.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att ett för allmänheten tillgängligt strandstråk planeras. Har strandområdet höga naturvärden kan nyanläggning av stigen behöva prövas som i en strandskyddsdispens. Även anläggandet av en ny badplats kräver med största sannolikhet strandskyddsprövning.

Redaktionella ändringar

Länsstyrelsen anser att det är otydligt vad markanvändningen Landsbygdsmiljö avser. Inom dessa områden förutsätts därför att befintlig markanvändning ska fortgå. Vidare bör de detaljplaner eller delar av detaljplaner som kommunen avser att upphäva markeras på markanvändningskartan.

***Kommentar:** Landsbygdsmiljö innebär att lantlig karaktär ska upprätthållas och medför en restriktiv hållning till samlad bostadsbebyggelse och andra anläggningar som hör hemma i tätorter. Höors kommun bedömer att markanvändningskartan skulle bli mindre tydlig om den utöver avsedd markanvändning även visade enskilda åtgärder.*

Övriga statliga myndigheter**SGI**

I texten står "ett område med postglacial finsand, även kallad gyttjelera". Detta måste vara någon form av missförstånd. Sand och gyttjelera är ej samma jordart.

I översiktsplanen står att planområdet domineras av sandiga jordarter och att risken för skred därför är liten. Risk för ras kan förekomma vid erosion. I planen står att inom planområdet finns inga kända erosionsrisker, men att stabilitetsförhållanden bör värderas vid isälvsediment, postglacial sand och finsand. SGI vill trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

***Kommentar:** Felaktigheten angående jordarter justeras.*

Trafikverket, Försvarmakten och Skogsstyrelsen

Inga synpunkter.

Region Skåne

I Region Skånes yttrande i planens samrådsskede ansågs det som önskvärt med ett djupare resonemang om Ringsjöbandets möjlighet till utveckling i ett större perspektiv. I planförslaget finns nu tydligare kopplingar till de regionala sammanhangen, framförallt i konsekvensbeskrivningen beskrivs Ringsjöbandets roll i en geografiskt större kontext. Dock hade Region Skåne gärna sett att dessa resonemang tydligare integrerats i planen.

***Kommentar:** I planen för Ringsjöbandet har det regionala perspektivet integrerats främst i fråga om rekreation och friluftsliv. En djupare behandling av regionala perspektiv kommer att ske i den nya kommuntäckande översiktsplanen.*

Vidare framförde Region Skåne behovet av tydliga prioriteringar gällande exploateringen av området för att minska risken för att bebyggelsen blir alltför spridd. Trots att planförslaget minskat i omfattning gällande det planerade antalet bostäder, kvarstår enligt Region Skåne detta behov.

***Kommentar:** Med nu aktuella utbyggnadsområden ser Höors kommun inget behov av en övergripande etappindelning.*

Utveckling av verksamheter

Region Skåne har i tidigare yttrande lyft det positiva i att Höors kommun betonade vikten av att integrera bostäder och näringslivsverksamheter för att skapa liv i området dagtid samt att planförslaget på ett bra sätt ringade in områdets styrkor och möjligheter.

När nu ambitionerna för utvecklingen av verksamheterna i Ringsjöbandet istället uttrycks som mål blir det inte lika tydligt hur kommunen kommer att arbeta för nå dessa och Region Skåne hade gärna sett ett tydliggörande av detta.

***Kommentar:** Kapitlet Planerad utveckling har kompletterats med ett förtydligande om fördelarna med integrerade verksamheter i inledningen till avsnittet Bostäder, service och verksamheter. I övrigt beskrivs verksamheternas utvecklingsförutsättningar som tidigare under rubriken Service och verksamheter.*

Transportinfrastruktur

I planförslagets samrådsskede redogjordes för den förändrade funktion väg 23 kommer att få när väg 13/23 är utbyggd öster om Höors tätort. I Region Skånes yttrande beskrevs att ombyggnaden av väg 23 beräknades inledas 2021.

I gällande regional transportinfrastrukturplan för perioden 2014-2025 finns "produktion av projektet Rv 23 Ö Höör/Höör-Hörby" nu med som en åtgärd som inleds under åren 2023-25. Ansatsen i beslutad plan är att bygga om väg 13 och leda tung trafik öster om Ringsjöarna. Samtidigt har arbetet påbörjats med inriktningsplanering för 2018-2029, vilket ska resultera i en ny regional transportinfrastrukturplan år 2018. Region Skåne vill i

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

detta sammanhang därför påtala att det finns en risk att projektet skjuts ytterligare framåt i tiden.

När projektet startar är det med den nya planeringsprocessen där en åtgärdsvalsstudie, en så kallad ÅVS, är det första steget. ÅVS:en ska ta hänsyn till alla trafikslag, alla typer av åtgärder och kombinationer av dessa. Val av åtgärder handlar om att lösa problem och tillgodose behov som bidrar till en hållbar samhällsutveckling genom kostnadseffektiva åtgärder.

Region Skåne vill även uppmana Höors kommun att inför den nya planomgången framföra sina önskemål kring utbyggnad av de cykelvägar som sträcker sig längs det statliga nätverket: Sövrödsvägen, Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen.

***Kommentar:** Höors kommun arbetar med utgångspunkt i den gällande regionala transportinfrastrukturplanen (RTI-planen) i beskrivningen av de infrastrukturprojekt som ingår där. Att tidplaner kan förändras över tid är vi väl medvetna om, men RTI-planen är det planeringsunderlag som finns tillgängligt för kommunens planering i dessa frågor. Givetvis kommer Höors kommun aktivt att medverka i arbetet med ny plan och trycka på vikten av cykelvägutbyggnad och samtidigt följa utvecklingen när det gäller andra objekt i planen.*

Kollektivtrafik

Region Skåne ser positivt på att Höors kommun har tillgodosett synpunkterna om att begränsa exploateringen i de västra och centrala delarna av planområdet där förutsättningarna för kollektivtrafik inte är lika goda som i övriga delar.

Andra kommuner

Hörby kommun

Hörby kommun har ingenting att erinra mot förslaget till ändring/fördjupning av översiktsplanen för Höors kommun, men vill uppmärksamma om följande.

Kollektivtrafik

Hörby kommun vill stödja principerna kring kollektivtrafik som finns i strategin för Ringsjöbandet vilka överensstämmer med Hörby kommuns utställningshandling till översiktsplan, Översiktsplan 2030. Enligt planen för Ringsjöbandet kommer kollektivtrafiken att förbättras i samarbete med grannkommunerna. Detta innebär bland annat att regionbussar i framtiden ska trafikera hela sträckan Sjöbo-Klippan längs riksväg 13. Regionbussarna som idag trafikerar Sätöfta ska då ersättas med en ny ringbusslinje mot Ludvigsborg.

Åtgärdsvalsstudie-Cykelvägar

Planen Ringsjöbandet påpekar Trafikverkets åtgärdsvalsstudie från 2015 som fokuserar på en förbättring av gång- och cykelvägar på sträckan Höör-Ludvigsborg-Hörby. Enligt Ringsjöbandet kan studien innebära att en befintlig gång- och cykelväg vid Sätöftavägen förlängs österut till Hörby kommun. Hörby kommun stödjer principen bakom förslaget att förlänga GC-vägen längs Sätöftavägen fram till kommungränsen med Hörby kommun.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Dock är Hörby kommuns uppfattning att Trafikverkets åtgärdsvalsstudie förespråkar i etapp ett (1) endast en mindre förbättring av gång- och cykelvägar genom förstärkt vägvisning på sträckan genom Ludvigsborg. Cyklister på sträckan genom Ludvigsborg kommer fortsatt behöva cykla i blandtrafik. Därefter leds gång- och cykeltrafik söderut mot Hörby genom en ny planskild/trafiksäkrad sidbyte kopplad till väg 1339 och därefter mot Hörby på 1 km nybyggd GC-väg längs med riksväg 13. Etapp två (2) av studien är fokuserad på en utbyggnad av GC-väg längs med riksväg 13 i samband med en ombyggnation av riksväg 13/23.

Ändrad hastighetsbegränsning på Sättoftavägen

Höors kommun föreslår i samband med en utbyggnad av området Ljungstorp söder inom utbyggnadsområde 8, att hastighetsbegränsningen 70 km/h ska flyttas österut mot kommungränsen till Hörby kommun. Med hänsyn till de utpekade områdena för bostäder i Ludvigsborg i Hörby kommun vill kommunen skapa en fortsatt dialog kring hastighetsbegränsningar på sträckan.

Planerade länkar i östra delarna av Ringsjöbandet

Hörby kommun finner det fördelaktigt med hänsyn till föreslaget riskintresse för friluftsliv, planerat område för natur och rekreation tillsammans med de nya bostadsområdena som planeras i östra delarna av Ringsjöbandet och i Hörby kommun om nya länkar kan skapas mot Sättoftavägen.

***Kommentar:** Texten om Trafikverkets åtgärdsvalsstudie justeras. I övrigt ser Höors kommun fram emot en fortsatt samverkan med Hörby kommun i kommunövergripande frågor kring trafik och infrastruktur samt utbyggnad nära kommungränsen.*

Eslövs kommun

Eslöv ser positivt på planen som helhet och i synnerhet de frågor som Eslöv kan ha särskild glädje av, som exempelvis cykelvägsutbyggnad mot Sjöholmen, rekreation och friluftsvärden, men också den balanserade bebyggelseutveckling planen ger uttryck för. Kommunen har inget att erinra mot planen.

Nämnder, Höors kommun**Miljö- och byggnadsnämnden**

Totalt sett är planen välskriven och utgör ett mycket grundligt och väl genomarbetat förslag till hur området skall gestaltas. Man har väl lyckats fånga områdets karaktär och förutsättningar.

Planen säkerställer ett antal stråk för natur och vandring. Detta är mycket positivt. Dessa är också väl genomarbetade.

Trots att stråken är väl genomarbetade torde en del exploatering till yta kunna ersättas av en större exploateringsgrad, främst i befintlig bebyggelse. En tätare bebyggelse skulle möjligen också kunna skapa ett bättre underlag för service av olika slag, något som saknas i området idag.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Kommentar: Planen möjliggör förtätning i befintlig bebyggelse genom att kommunen tillåter ombyggnad av mindre fritidshus till normalstora bostäder. Miljö- och byggnadsnämnden är välkommen att återkomma med konkreta synpunkter om det finns detaljplaner i området som förhindrar en önskvärd utveckling. Vad gäller förutsättningar för kommersiell service som riktar sig till närboende bedöms sådana verksamheter kräva ett kundunderlag som är långt större än vad som är rimligt att tänka sig i Ringsjöbandet under överskådlig tid. Den offentliga servicen i området är koncentrerad till Sätöftaskolan, och därför föreslås en större täthet i områdena närmast skolan.

Det är av största vikt att bevara den stora rikedomen av vacker natur och stråk i naturen. Det är trots allt detta som kommunen marknadsför sig med.

Att planen inkluderar ett stort avsnitt om översvämningsrisken är bra. Ställningstagande finns för lägsta höjd, vilket också är välkommet.

Områdets kanske viktigaste tillgång är Ringsjön och dess stränder. Dessa skyddas delvis av strandskyddsbestämmelser och här utgör planen ett gott stöd för tillsyn och tillämpning av dessa bestämmelser. Däremot saknas en djupare analys av det värde som tillgång till stranden har. En sådan analys skulle kunna utgöra ett gott underlag för framtida planering.

Kommentar: Stranden ger Ringsjöbandet dess unika karaktär, tillsammans med de värdefulla natur- och kulturmiljöerna i sluttningarna mot sjön. Dessa förutsättningar är utgångspunkten för planen och ligger till grund för planerad utveckling – både när det gäller natur- och rekreationsvärden och när det gäller nya bostäder. En djupare analys sker lämpligen som ett separat projekt.

Planen diskuterar kollektivtrafik av olika slag och hur det är möjligt att planera för en utökad sådan. Detta är bra då det är viktigt att kunna ha möjlighet att bosätta sig i området utan att ha tillgång till bil. Det bör dock påpekas att kollektivtrafiken (och även de nämnda cykelstråken) bör byggas ut innan den övriga bebyggelsen är färdigställd.

Kommentar: Det är alltid önskvärt med en samordning i tid av bostadsutbyggnad, kollektivtrafik och infrastruktur. Merparten av bostadsutbyggnaden i Ringsjöbandet föreslås dock i den östra delen som redan idag har ett utbyggt gång- och cykelvägnät och acceptabel kollektivtrafik. I denna del av planen finns därför inte något uppenbart samband mellan bostadsutbyggnad och kollektivtrafik/cykelväg. I den västra delen är förutsättningarna sämre, framförallt när det gäller cykelvägnät. Eftersom vägen är statlig kan kommunen inte själv besluta om när utbyggnaden ska ske, utan är beroende av Trafikverkets planering. Utbyggnad av bostäder kommer därför att prövas utifrån de förutsättningar som gäller vid varje tillfälle.

I planen finns det ett planområde, nummer 7. I detta område ingår Ringsjöhöjden, detta bör INTE bebyggas, utan bevaras som naturområde. Området tillför hela Ringsjöbandet stora naturvärden och rekreationsvärden utan bebyggelse.

Kommentar: Kommunen bedömer att den ekologiska korridoren kommer att upprätthållas, genom planerat område för natur och rekreation. Behovet av närmare naturvärdesinventeringar kommer att övervägas i samband med att detaljplan upprättas för området.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

VA/GIS-nämnden

Mittskåne vatten har tagit del av förslaget till Plan för Ringsjöbandet. Planen är välskriven och den ger en god, sammanfattande bild av Ringsjöbandet och den motiverar ställningstagandena väl. För Mittskåne vatten kommer planen att vara viktig för den fortsatta planeringen av VA-verksamhet och utbyggnad av kommunala verksamhetsområden.

Vatten- och spillvattenförsörjning

Enligt planen ska det allmänna VA-nätet byggas ut så att samtliga planerade bostäder ansluts till allmän spillvatten- och vattenförsörjning. Säker dricksvattenförsörjning är en förutsättning för genomförandet av en plan. Ur nämndens perspektiv är det positivt att framtida bebyggelse är förlagd i anslutning till områden där kommunalt vatten och avlopp redan är utbyggt. Det kommer att krävas nyanläggning av VA-ledningar och eventuellt omläggning av befintliga huvudledningar samt nyläggning av pumpstationer och tryckstegringsstationer vid kommande exploateringar. Mittskåne vatten kommer att utreda kapaciteten i det befintliga ledningsnätet med tillhörande pumpstationer och tryckstegringsstationer för att VA-försörjningen ska vara säker vid kommande exploateringar.

Det är positivt att mark har reserverats för att reningsverket Ormarnäs ska kunna expandera vid skärpta miljökrav. Enligt rekommendation från Boverket bör ett avloppsreningsverk i Ormarnäs storlek ha ett skyddsavstånd på minst 500 m till närmsta bebyggelse, för att undvika att boende drabbas av lukt- och bullerproblem. Vid ytterligare nyanslutningar till reningsverket kan skyddsavståndet behöva utökas till 1000 m. Det är lämpligt att ett föreslaget skyddsområde visas i en översiktskarta för att säkra att ingen nyexploatering sker inom detta område.

Höors vattenförsörjning sker via Karlsviks vattenverk. Råvattnet kommer från två vattentäkter, med tillhörande vattenskyddsområden som båda ligger inom Ringsjöbandet. Det är lämpligt att vattenskyddsområdena markeras i en karta i planen för att säkra att dessa områden skyddas även framöver. Mittskåne vattens ståndpunkt är att exploatering inom vattenskyddsområde måste ske med hänsyn till skyddsföreskrifterna och för vattenskydd generellt.

Inom Ringsjöbandet är berggrunden övervägande Höörsandsten som lämpar sig väl för grundvattenuttag. Detta är den största vattenresursen inom Höörs kommun och den enda vattentillgången som har kapacitet att försörja hela kommunen med dricksvatten. Höörs kommun saknar reservvattentäkt. Det är möjligt att en framtida reservvattentäkt kan vara aktuell inom det område som planen hanterar och det är viktigt att detta omnämns i planen. Figuren nedan visar utbredningen av Höörsandstenen.

Ringsjön är reservvattentäkt för Sydsvatten som producerar vatten för cirka 900 000 människor i Skåne. Det kan bli aktuellt att västra Ringsjön blir riksintresse för att vattenförsörjningen ska skyddas för framtiden. Detta bör nämnas i planen.

Kommentar: *Planen kompletteras med upplysningar om vatten- och spillvattenförsörjning samt Höörsandstenen som vattenförsörjningsresurs. Reningsverket lyfts fram som en samhällsviktig verksamhet.*

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Boverket rekommenderar inte längre tillämpningen av generella skyddsavstånd. Det finns därför inget på förhand bestämt skyddsavstånd att utgå från. Samtidigt är det förstås så att risken för luktstörningar avtar med större avstånd, och reningsverket måste därför fredas från tillkommande bebyggelse som riskerar att störas. Planen innehåller därför ett ställningstagande om att ny bebyggelse är olämplig söder om Stanstorpsvägen i delområde 1. Det ger ca 700 m skyddsavstånd. Avståndet till befintlig bebyggelse i Rörvik är ca 300 m och det har inte kommit klagomål från boende där. För att ytterligare freds reningsverket kompletteras planen med ett ställningstagande även till delområde 2 som säger att den sydvästra delen av området är olämplig för bebyggelse med tanke på närhet till reningsverket.

Vattenskyddsområdena är markerade i karta på sida 53. Information om vattenskyddsområdena har nu också förts in i beskrivningen av berörda delområden. Den enda föreslagna utbyggnad som överlappar vattenskyddsområde är Blommeröd. Information om vattenskyddsområdet har förts in bland förutsättningarna för denna utbyggnad.

Det bedöms inte vara meningsfullt att nämna ett framtida riksintresse-utpekande innan det finns någon närmare information. Däremot framgår det av planen att Ringsjön är en vattentäkt och att det kan bli aktuellt att skydda den som sådan.

Dagvattenhantering

Det är viktigt att dagvattenfrågan finns med i tidigt skede vid exploatering för att ytor ska kunna avsättas till rening och fördröjning av dagvatten. Ringsjöbandet väster om väg 23 ingår inte i verksamhetsområde för dagvatten i nuläget. Det är av extra vikt att en dagvattenutredning inför detaljplan visar hur dagvattenhanteringen ska kunna lösas för att kommunfullmäktige ska kunna besluta huruvida områdena behöver ingå i verksamhetsområde för dagvatten eller inte. Mittskåne vattens ståndpunkt är att dagvatten i första hand ska omhändertas inom fastigheter och att verksamhetsområde för dagvatten inte ska inrättas inom västra delen av Ringsjöbandet. För att detta ska vara möjligt är det av största vikt att höjdsättningen görs på ett sätt att dagvatten inte skadar byggnader. I den östra delen av Ringsjöbandet ligger befintlig bebyggelse inom verksamhetsområde för dagvatten. Även för denna del av Ringsjöbandet behöver dagvattenfrågan utredas inför detaljplaneläggning.

Planen nämner att Höörskommun planerar att inleda arbetet med en ny dagvattenpolicy. Detta arbete kommer att inledas i december 2015 tillsammans med Hörby kommun.

Kommentar: Noteras.

Översvämningsrisk

Mittskåne vatten ställer sig positiv till de ställningstagandena som är gjorda angående lägsta "färdigt golv"-nivå. Planen anger att finns det finns en marginal mellan det beräknade 100-årsvattenståndet och nivå för färdigt golv. För att undvika översvämning på grund av uppdamning i dagvattensystemet är detta av största vikt.

Kommentar: Noteras.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Tekniska nämnden (Samhällsbyggnadssektor)

Vissa enskilda lokalgator föreslås övergå till kommunalt huvudmannaskap. Ett första steg anger utredning av förutsättningar och konsekvenser. En differentiering av standard omnämns.

Sådan utveckling kräver utöver en utökad kommunal kostnad för drift- och underhåll, till följd av tillkommande yta, och att allmänheten med stor sannolikhet ställer krav på ombyggnation till kommunal standard efter ett eventuellt övertagande, och därtill stor investeringskostnad.

Standard i vägbredd för att tillgodose de trafiksäkerhetslösningar som förutses finnas på kommunalt vägnät kommer i vissa fall medföra intrång för markköp av fastighetsägare och medföljande tomtarbeten. Den planprocessen är långvarig.

Kommunen har under lång tid anlagt cykelvägar och tillgänglighetsapassat befintligt kommunalt vägnät. Vid ett övertagande av enskilt vägnät saknas bl.a. sådan anläggning som allmänheten därigenom kan förvänta sig av kommunen.

Även befintliga standard på överbyggnad i enskilt vägnät lär skilja väsentligt från kommunal standard med åtföljande tvingande förbättringsåtgärder för att initialt utföra kommunal väghållning.

Det är viktigt att framhålla att kommunen inte har beslutsmandat för fysiska åtgärder på statligt vägnät och inte heller får besluta om hastigheter utanför tätbebyggt område på statligt vägnät.

Måtten för att mötas på enskilt vägnät förutsätter utöver fri höjd, dvs inga utstickande föremål såsom grenar o.d. oavsett väderlek, att anläggningar såsom gångbanor är belägna på minst 50 cm avstånd eller staket på minst 1 m avstånd på ömse sidor om vägbredden. Bredd på lokalgata utan gångbana blir då minst 7.5 meter och med gångbana på 2 meter på ena sidan blir bredden minst 8.5 meter om hela bredden hårdgörs.

Delområde 6 och 8 medför nya anslutningar till befintligt vägnät. Säkerställd sikt för att uppnå trafiksäkerhet kommer lätt i konflikt med önskemål om bevarande avseende träd, stengården eller andra fasta föremål. I konfliktsituation måste trafiksäkerhet råda. Stengärdesgårdar och ekar kommer behövas avlägsnas.

***Kommentar:** Synpunkterna kommer att beaktas i fortsatt arbete.*

Kultur- och fritidsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden

Har yttrat sig utan synpunkter.

Särskilda intressen

Ringsjöns vattenråd

Sidan 26 (samt sidan 31)

"... både när det gäller sjösänkningar, övergödning och utfiskning."

Undvik att använda ordet utfiskning. Det har en dubbel och negativ klang. Använd i stället reduktionsfiske. Detta förekommer på flera platser på sidan 31.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Kartan som visar Ringsjöns avrinningsområde klipper avrinningsområdet samt saknar täckning i delar av området. Vi anser att det är viktigt att ta med hela området och att tydligt visa på att det spänner sig över flera kommuner. Detta för att beröra att vatten inte håller sig till administrativa gränser; i vattendirektivets anda. Får även gärna framgå i texten.

2. Sidan 27, Båtnadsområde

Vi anser att skrivningen om att båtnadsområden bör utnyttjas för våtmarksanläggning och inte för bebyggelse är bra, men vill göra ytterligare ett förtydligande om olämpligheten för bebyggelse på båtnadsområden: Båtnadsområde visar vilka ytor som ansågs få nytta av dikningsföretaget, dvs nyttan för jordbruket – inte för bebyggelse. Utöver att dagvatten har kopplats in på dikningsföretagen så har det under åren skett en omfattande marksänkning på grund av att organiska material har syresatts i och med utdikningen. På exv. Sätöfta hed talas det om 80 cm sänkning. Detta innebär att dikningarna, även om de rensas, inte kommer att kunna avvattna områdena.

3. Sidan 27, Vattenreglering och vattentäkt

Ett klagande: Ringsjön har, efter Bolmentunnelns invigning 1986 (står 1987), nyttjats som vattentäkt tre gånger: 1986-87 och mitten av 90-talet samt april 2009- mars 2011. Sidan 27 sista stycket

"... styrs av en tappningsplan..."

Regleringen av Ringsjöns styrs av en tappningsställare. Eller det går bra att använda tappningsplan också?

"... vattenföringen vid utloppet i Rönneå."

Tappningsställaren styrs av fler parametrar än så. Bland annat av flödet i Forsmöllan. Barne: Kan du rätta till/komplettera detta?

4. Sidan 29, figurerna 26-27 samt sidorna 77-79 figurerna 54 - 58

Kartorna innehåller felaktigheter från beräkningarna av högvattenståndlinjen som behöver städas bort. Det finns linjer som går ut i sjön, framförallt kring Lillö.

Skriv gärna ut höjden på högvattenståndet i kartans teckenförklaring.

5. Sidan 31 mittkolumnen

"Utfiskning av skräpfisk..."

Vänligen, använd inte ordet skräpfisk. Det uppfattas negativt hos vissa. Byt till vitfisk, karpfisk eller cyprinider.

"... men effekterna klingade av..."

Effekterna höll i sig i några år efter utfiskning/fiskdöd. Förmodligen hade fiskdöden mycket större effekt än utfiskningen!

Bilden som används för att illustrera reduktionsfisket visar en gädda som fångas. Kontakta oss för en mer passande bild.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

Planerings- och utvecklingsenheten

6. Sidan 46 mittkolumnen, första stycket

"... abborre, brax, gös, gädda, mört, regnbåge, sik och öring."

Teoretiskt stämmer skrivningen, men regnbåge och öring bör strykas ur texten. Regnbåge finns enbart i enstaka, från odlingar förrymda, exemplar. Sjöns öringstam är, ännu så länge, så pass liten att det endast finns en mikroskopisk chans att fånga en.

7. Sidan 52 tredje stycket

"... ej får anläggas i det inre området och i det yttre eller krävs tillstånd från kommunen."

Se över meningen. Har det kommit med ett "eller" för mycket? Ska det vara att inga markvärmeanläggningar får anläggas i det inre skyddsområdet och att det krävs tillstånd från kommunen för anläggning i det yttre?

8. Sidan 56 sista stycket

"Ett fiskevårdsförbund bildades 1996 ..."

Det är inget fiskevårdsförbund utan ett fiskevårdsområde, organisationen heter Ringsjöns fiskevårdsområdesförening.

9. Sidan 63 mittkolumnen, sista stycket

Här nämns att det inom ramen för Ringsjöns vattenråd planeras våtmarker. Det stämmer, men vi ser gärna att kommunen också inkorporerar våtmarkstänket i sina planer, såväl översikts- som detaljplaner, och inte helt lägger ansvaret för ny- och återskapande av våtmarker och meandringar på Ringsjöns vattenråd. Små, likaväl som stora projekt. Detta gäller också inom rekreation-, gatu-park- samt dagvattenplanering. Vi ställer gärna upp som bollplank och kan även ta på oss att sköta det praktiska arbetet med bidragssökning, upphandlingar, med mera. Inte enbart inom planområdet utan över hela Ringsjöns avrinningsområde.

10. Sidan 66, Sportfiske och fågelskådning

Ringsjöns potential som sportfiskesjö nyttjas långt ifrån optimalt! Det finns stora möjligheter att utveckla sportfisket i sjön. Rätt utnyttjad skulle sjön kunna höra till Europas toppskikt gällande gösfiskesjöar!

Sportfisket är ett växande fritidsintresse, inte bara inom Sverige utan även i omvärlden. Enbart i Sverige läggs varje år miljardtals kronor på sportfiske och dess kringverksamheter. Detta har utretts från flera håll på senare tid (referens: Nedanstående länkar). Kommunen bör titta närmare på hur man kan tänka sig utveckla sjön sportfiskemässigt och på så vis sätta Höors kommun även på sportfiskekartan. Lämpligen sker detta i samarbete med Hörby och Eslövs kommuner.

Mer information om ovanstående hittas, bland annat, hos Jordbruksverket och hos HaV. I sistnämnda länken hittas SJV:s och HaV:s strategi om fritidsfiske och fisketurism; något för Höors kommun att ta efter?

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

Planerings- och utvecklingsenheten

11. Figur 61, 75, 76 och 77

Kartan innehåller markerat område som går utanför planen, som inte är med i teckenförklaringen. Detta område finns med på figur 52 (sid. 69), där det anges som "Utbyggnad utanför planområdet". Bör detta område finnas med i planen?

12. Sidorna 86 – 89, delområde 1 och 2

Inom dessa områden nämns förtätning och nybyggnation. Hur ser skyddsområdet för reningsverket (beläget i område 1) ut? I exv. Hässleholms kommun har Hässleholms avloppsreningsverks skyddsområde en radie av 1 km. Om det är samma för Ormanäsverket så innebär det att hela område 1 och merparten av område 2 hamnar inom skyddsområdet.

13. Sidan 104, Utvecklingsområde Campus Sätöfta

Denna synpunkt berör användningen av ordet campus. Området håller skol-, dagis, och förskoleverksamhet, exv. Sätöftaskolan, där barn i åldern 1-16 huserar. Ordet campus associeras till högre utbildningssäten och är därmed inte lämpligt att ha med i områdesnamnet.

14. Sidan 127, Hänsyn till hav, sjöar.../Planförslaget

Det är oklart vad skrivningen avser. Syftar den till stycket om "Våtmarker och vattendrag" på sidan 63 (område 13, våtmark och återmeandring vid Kvesarumsån)? I så fall lägger översiktplanen över hela kommunens våtmarks- och vattenåterställningsarbete på Ringsjöns vattenråd. Vi tar gärna detta på oss, men som "motprestation" önskar vi ett större engagemang i vattenfrågor från kommunens sida. Vilken av kommunens tjänstemän kan/ska vi vända oss till när det gäller frågor som rör restaurering i vatten? Se även synpunkterna nr 9 och 10 samt "Synpunkt utöver remissen".

15. Sidan 129, Vision 2025 och inriktningsmål

Ringsjön är, av naturliga skäl, väldigt starkt knuten till Ringsjöbandet. Vi saknar därför vision och inriktningsmål som kopplar ihop Ringsjöbandet och Ringsjön. Kommunen har under åren lagt stora pengar på att förbättra situationen i Ringsjön. Vilket nu börjar ge resultat. Hur ser kommunen på Ringsjöns framtid?

Kartor

Många av kartorna saknar skalangivelse och/eller skalstock. Någon av dessa bör finnas med, eventuellt också en norrpil, enligt god kartografisk sed.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är "tjänster" från ekosystemen. Dessa ger oss bland annat luft- och vattenrening, jordbildning, primärproduktion och naturupplevelser som kan påverka människors hälsa positivt.

Regeringen beslutade 2012 att senast 2018 ska ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i bland annat politiska avväganden och i "andra beslut i samhället där så är relevant och skäligt".

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Ekosystemtjänsterna berörs ytterst flyktigt i dokumentet. Visserligen bakas dessa tidvis in i texten, men vi hade gärna sett att ekosystemtjänster får betydligt större uppmärksamhet i översiktsplanen.

Vattenplan

Vi tar tillfället i akt och försöker så ett frö för ett framtagande av en kommunal "Vattenplan", framförallt för Ringsjöns avrinningsområde. Denna plan skulle omfatta kommunens avsikter och uppfattning om hur naturvattnet i avrinningsområdet ska/bör hanteras inom överskådlig tid. Detta passar väl in med utvecklingsstrategin "Det öppna Skåne" (sidan 128); där den så kallade blåstrukturens värden ska uppmärksammas och utvecklas.

Mycket av ett sådant planarbete utförs med fördel i nära samarbete med Ringsjöns vattenråd. Dessutom måste också Hörby och Eslövs kommun involveras.

Ny dagvattenpolicy

I planen nämns att ett arbete med en ny dagvattenpolicy kommer att inledas. Vi vill flagga för att vi gärna är med i den processen.

Kommentarer i sakfrågor (punkter 1-8, 11-13): Planen har justerats och kompletterats i stort sett enligt vattenrådets synpunkter. När det gäller kartan över avrinningsområdet har inga ändringar gjorts eftersom merarbetet inte kan motiveras i förhållande till de frågor som hanteras i planen för Ringsjöbandet. Mer heltäckande redovisning kommer att ske genom ny översiktsplan för Höörskommun. Höörskommun har bortsett från stilistiska synpunkter avseende vad utbyggnadsområden kallas, kartornas utformning etc.

Kommentarer om strategiska utvecklingsfrågor (punkter 9-10, 14-15 samt övrigt): Höörskommun tackar för inbjudan till framtida samarbeten i fråga om våtmarksprojekt, "Vattenplan" och andra strategiska vattenfrågor. När och hur detta kan genomföras får bli en fråga för kommande prioriteringar i Höörskommuns miljöstrategiska arbete. Kommunens kontaktperson i dessa frågor är Miljöstrateg/ekolog Åsa Abrahamsson.

När det gäller frågan om ansvar för genomförande av vattenvårdsåtgärder som redovisas i översiktsplanen så är utgångspunkten att redovisa och avsätta mark för de projekt vi kan förutse, oberoende av vem som kommer att vara huvudman för projektet. Detta skiljer inte vattenvårdsprojekt från andra utvecklingsförslag (bostäder, camping etc) i planen.

Vattenrådet frågar efter vision och inriktningsmål som kopplar ihop Ringsjöbandet och Ringsjön. På sidan 60 preciseras målet om att Ringsjöbandet bjuder in till rekreation: "Ringsjön har friskt vatten och är tillgänglig för bad, fiske och båtliv. Längs stränderna finns gångstigar i kontakt med vattnet."

Höörskommun tackar för vattenrådets råd och information i frågor om sportfiske. Dessa aspekter kommer att följas upp i kommande mer övergripande planerings- och utvecklingsprojekt.

Ekosystemtjänster kommer att hanteras grundligt och för hela kommunen i den nya kommuntäckande översiktsplanen. Rekreation, fiske samt rening och fördröjning av vatten är några viktiga ekosystemtjänster som berör planområdet. Den preliminära bedömningen

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

är att planen för Ringsjöbandet har hanterat de viktigaste ekosystemtjänsterna trots att inte begreppet ekosystemtjänster har använts.

Önskemålet om medverkan i processen för dagvattenpolicy har vidarebefodrats till MittSkåne vatten.

Regionmuseet

Då Regionmuseet har yttrat sig i ärendet vid ett tidigare skede kan vi konstatera att flera av våra tidigare synpunkter har tagits i beaktning i nuvarande planförslag. I de olika utbyggnadsområdena har kommunen tagit hänsyn till landskapsbilden och deras olika värden. Samtidigt är kommunen medveten om de konsekvenser och förändringar planförslaget medför. Museet ser dock positivt på kommunens inställning och medvetenhet kring områdets natur- och kulturhistoriska värden.

Höör kanotklubb

I översiktsplanen för Ringsjöbandet finns på sidan 66 under rubriken Sportfiske och fågelskådning ett förslag om att Orups idrottsområde kan kompletteras med fiskebrygga.

Det finns idag två föreningar som bedriver aktiviteter vid Orups idrottsplats: Höör kanotklubb och Gamla Boo Vattenskidklubb.

Höör kanotklubb menar att det inte är lämpligt att förlägga en allmän fiskebrygga där kanotklubben är placerad vid Orups idrottsplats pga de aktiviteter som kanotklubben bedriver. Bryggan och tillhörande liten strand vid kanotklubben används idag i huvudsak av personer som paddlar kajak och canadensare samt av personer som badar.

Mycket av klubbens nybörjarpaddling och paddling med barn och ungdomar sker av säkerhetsskäl vid och i nära anslutning till bryggan och att då samsas med fiskare på en allmän fiskebrygga blir besvärligt. Tappade drag och metkrokar på sjöbotten är en riskfaktor när badare och paddlare vadar ut i sjön.

Dessutom är kanotklubben kraftigt begränsad pga vattenskidklubbens placering. När vattenskidklubben har aktivitet på sjön kan våra paddlare av säkerhetsskäl inte paddla söderut i riktning mot vattenskidklubben. En fiskebrygga skulle ytterligare begränsa möjligheterna till säker paddling.

***Kommentar:** När det blir aktuellt att anlägga en fiskebrygga måste de närmare förutsättningarna studeras närmare så att det inte uppstår konflikter med andra vattenaktiviteter. Lämplig placering får då studeras både inom och utom planområdet för Ringsjöbandet.*

Privatpersoner och sammanslutningar

Skrivelse 1

Gällande område 6: Vi vill visa vår uppskattning att området söder om tilltänt bostadsbebyggelse i Campus Sätöfta kommer förbli ett natur- och rekreationsområde. Vi vet att det finns krafter som vill ha bebyggelse här, så vi vill med denna punkt neutralisera någon eventuell negativ synpunkt. Vår förhoppning är att områden som både är

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

nyckelbiotoper och samtidigt också natur- och rekreationsområden ska bli skyddsbiotoper eftersom det är den välbevarade naturen som lockar till att bo i Sätöfta och Höör.

Kommentar: Noteras.

Skrivelse 2

Generellt en mycket bra plan, bor själv i Stanstorpsområdet. Några synpunkter vill jag ändå nämna.

1. Cykelväg längs med Stanstorpsvägen måste prioriteras, redan idag bor nästan 200 barn längs med vägen som vill kunna ta sig till varandra, dessutom många vuxna som skulle vilja kunna ta sig cykelvägen till tåget i Höör på ett säkert sätt. Med ytterligare bostäder och förbättrad tillgänglighet till sjöområdet ökar behovet av cykel och gångväg. (Vid kontakt med Trafikverket verkar de inte omöjliga om bara kommunen driver på.)
2. Förbättrad åtkomst till Västra Ringsjön i Stanstorp, till och med för oss som bor här är tillgängligheten begränsad. Det hade varit roligt om strand och sjöaktiviteter främjas med tillgång till både båtbro och parkering i närheten av sjön för att kunna komma till både för sommar och vinter aktiviteter.
3. Mycket positivt att ni inte tillåter små tomter för att behålla möjligheten till skogskänsla. Idag finns i befintliga områden långa smala stråk mellan tomterna och där skog bevaras samt stigar finns tillgängliga för att både kunna gena mellan områden och behålla naturkänslan även om tomtägare runt omkring tar bort sina träd. Fortsätt gärna med det vid anläggning av nya bostadsområden.
4. Det är viktigt att tele o it fungerar i området för att attrahera boende, många av oss som bor här idag jobbar i Lund/Malmö och jobbar ofta hemma, det är dock idag ett bekymmer att mobiltäckningen är så dålig. Nu får vi fiber men även mobiltäckning måste förbättras för att gynna bosättningen. Mobilmasters byggnad måste prioriteras och inte hindras av enskilda markägare som motsätter sig.
5. Jag har lite svårt att hålla med om synpunkterna kring Karl Johans väg. Det är inget avstånd ner till Stanstorpsvägen där bussen stannar och man behöver ju inte bygga ändra upp mot väg 23 för att undvika buller och med framtida omdragning av väg 23 så försvinner delar av problemet. Det är inget heller som hindrar att någon del av vägen förbättras, det är ett fint område att bo på och jag ser inte att naturintresserna påverkas nämnvärt.

Kommentar: Behovet av cykelväg längs Stanstorpsvägen har förtydligats i planen och kommunen fortsätter att föra fram behovet av cykelväg vid dialog med Trafikverket och Region Skåne. Höör kommun har inte upplevt att uppförande av mobilmaster i Stanstorp har förhindrats av närboende. Vikten av en noggrann avvägning i denna fråga framgår på sida 80.

Strukna utbyggnadsområden vid Karl Johans väg ligger 600-1200 m från busshållplatsen vid Stanstorpsvägen. Det kan uppfattas som tillräckligt nära för enskilda personer som bor i lantlig miljö. För att gynna en effektiv kollektivtrafik och minska klimatpåverkan är det dock nödvändigt att planera för kortare avstånd mellan bostäder och kollektivtrafik och att på så sätt bygga långsiktigt hållbara bebyggelsestrukturer. Den kraftiga begränsningen av

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

utbyggnadsområdena väster om väg 23 är en avvägning utifrån förväntat utbyggnadsbehov och förutsättningar som påverkar områdets lämplighet för bebyggelse.

Skrivelse 3 (merparten av synpunkterna har inkommit i ytterligare en skrivelse med samma formuleringar)

Sid 4, stycke 10:

Finns det någon plan för när en ny väg 23 förbi Höör ska byggas ut? Är det rimligt att vänta med att göra åtgärder för en säkrare övergång för gående och cyklister? Vill man att Ringsjöbandet ska vara ett område där människor lätt ska kunna röra sig ska åtgärder till snarast!

I Stanstorp har under de senare åren varit en babyboom. Dessa barn kommer att ha Sätostaskolan som sin närmaste skola. Att ge dessa barn en möjlighet att själva ta sig till skolan är viktigt, inte minst ur folkhälsosynpunkt Höör kommun bör inte bygga ett samhälle där barn måste skjutas med buss eller bil eftersom vägarna är för osäkra och farliga. För att binda ihop Ringsjöbandet även för oskyddade trafikanter krävs en gång- & cykeltunnel under vägen vid Nybykorset.

Sid 4, stycke 11:

Den planerade byggnationen vid Blommeröd strider mot huvudprincipen att ny bostadsbebyggelse bara ska tillåtas i områden som är naturligt skyddade mot översvämningsrisker.

Sid 5, karta

Området söder om Almdala har markerats som natur och rekreationsområde. Idag är marken svårtillgängligt för allmänheten då det är stängsel uppsatta.

Sid 8, Planområdet, stycke 4:

Anser inte att befolkningstätheten är låg. Det är viktigt att ta hänsyn till åldern på de bosatta. I Stanstorp har det de senaste åren fötts väldigt många barn och det har även flyttat in flera barnfamiljer. Miljön lockar barnfamiljer men det är viktigt att det görs åtgärder för säkerheten längs med vägen som idag är allt annat än säker.

Sid 32, stycke 5 och 6:

Här tas upp att befolkningen i stanstorp har fördubblats samt att det kommer att ske en fortsatt. Detta är viktigt att ta hänsyn till i frågan om prioritering av att göra stanstorpvägen och stenskogsvägen säkrare genom att anlägga gång & cykelväg samt att iordningställa en säker överfart under väg 23.

Sid 36, Förskola och skola, stycke 2

"Därmed finns en grundläggande social service i form av grundskoleutbildning inom Ringsjöbandet". Som det är idag hör Stanstorp inte till Sätostaskolan utan till skolorna inne i Höör. Detta gör att barnen i Stanstorp inte har rätt till skolskjuts om de väljer att gå i Sätostaskolan. Detta bör Höör kommun snarast åtgärda!

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Sid 41, Blommeröd:

Hur tänker kommunen när man tillåter ett utbyggnadsområde i ett område där naturvärdesklassen är 1?

Sid 50, stycke 1:

Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen är smala, backiga och kurviga. Trafikanterna håller inte fartgränsen och det är i stort sett omöjligt att mötas längs med vägen utan att sakta ner farten ordentligt. Man får inte plats alls för möte. Kommer det då en cyklist, gångtrafikanter, förälder med barnvagn eller ett barn som cyklar är olycksrisken mycket stor. Längs med vägen färdas även många landsvägscyklister.

Sid 50, Gång- och cykelvägar:

Gång- och cykelväg längs med Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen ska sättas som högsta prioritet. Kommunen måste, tillsammans med Trafikverket ta sitt ansvar för en säkrare väg, inte minst för skolbarn. I planen skriver man mycket om friluftsliv och rekreation och i detta måste även ingå att de boende i Höör ska kunna röra sig säkert i kommunen. Finns det säkrare vägar kommer fler våga ge sig ut vilket i sig också kommer att främja hälsan och livskvaliteten i kommunen. I Plan för Ringsjöbandet står det att "Standarden på Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen är bitvis låg och vägarna upplevs delvis som smala och krokiga". Detta är ett understatement! Standarden på de båda vägarna ÄR låg och de ÄR smala och krokiga.

Sid 50, Kollektivtrafik:

Busshållplatsen vid Stallbacksvägen ligger precis där vägen går längs med ett dike vilket gör att man inte kan gå åt sidan för trafiken och man står mycket oskyddad. Det borde gå att flytta den ca 30 m österut så att resenärerna kan stå på Stallbacksvägen i ett mer skyddat läge.

Sid 64, Stigar och vandringsstråk, stycke 5:

Vikten av en säker överfart i form av gång och cykelväg under väg 23 kan inte nog understrykas.

Sid 64, Stigar och vandringsstråk, stycke 8:

Varför inte bara låta stråken vara just gångstråk. Skyltning, bänkar och vilplatser kommer att göra att det ger en mer exploaterad känsla vilket inte främjar den naturliga känslan.

Sid 66, Sportfiske och fågelskådning:

Att anlägga en fiskebrygga i anslutning till Orups friluftsområde är inte optimalt med tanke på hur badplatsen används för bad och paddling. Att ha krok och drag som fastnar eller tappas på botten är inte förenligt med barn och vuxna som går i vattnet och på bryggorna.

Sid 68, grön ruta:

Kommentaren om Karl Johans väg och Nyby (område 2,3 och 4) är att det är brist på service, infrastruktur och kollektivtrafik och man har av den anledningen strukit dessa. Denna kommentar saknas på Blommeröd, trots att det ligger i samma område med samma brist på service, infrastruktur och kollektivtrafik.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Sid 70, första stycket:

Här står det att bristen på service i området gör det mindre lämpligt för utbyggnad med nya bostäder men ändå anser kommunen att det ska byggas på Blommeröd.

Sid 70, grön ruta:

Ett problem med permanentning är att lummigheten ofta försvinner när träd sågas ned på tomtarna och karaktären på området förändras.

Sid 73, Huvudvägar och sid 74, stycke 2:

Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen måste prioriteras i kommunens plan och kommunen bör förtydliga för Trafikverket att åtgärder längs med dessa vägar är av högsta prioritet. Gång- & cykelväg krävs för att oskyddade trafikanter ska kunna röra sig trafiksäkert utmed vägen.

Sid 74, stycke 2, 3, 4, 5,6:

Vikten av att anlägga gång- & cykelväg utmed Stanstorps- och Stenskogsvägen kan inte nog understrykas. Vägarna är smala, kurviga och backiga och många oskyddade trafikanter uppehåller sig på vägen. Om man kör Stanstorpsvägen mellan Nybykorset och Backagården är det mer vanligt att man passerar en eller flera cyklister eller gående än att man inte får något möte. Passagerna vid dessa möten är trånga och olycksrisken påtaglig. Skymd sikt pga. kurviga och backiga partier förvärrar situationen ytterligare. Beträffande korsningen Nybyvägen/Stanstorpsvägen är det enda rimliga att det anläggs en tunnel under väg 23. På så sätt binds Ringsjöbandet ihop och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter säkras.

Sid 89, Friluftsliv och rekreation:

Eftersom många går, springer och cyklar i området hade det varit optimalt med ett utegym vid Backagården.

Sid 96, grön ruta samt Utbyggnad vid Blommeröd:

Trots att man vet att exploateringen vid Blommeröd kommer att påverka arter som är skyddade av artskyddsförordningen, att där finns ädellövskog, delar av planområdet ligger inom riskområde när det gäller översvämning och att det kommer att ändra landskapsbilden markant är kommunen fortfarande positiv till utbyggnad vid Blommeröd.

Sid 118, Folkhälsa:

Att anlägga utegym främjar uteliv och folkhälsa och borde ingå i kommunens planerade åtgärder.

Kommentarer väg och trafik: Enligt regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2014-2025 ska ny väg 23 byggas kring år 2025. Planen för Ringsjöbandet har justerats i fråga om trafiksäker korsning av väg 23, och kommunen avser nu ta initiativ till en dialog med Trafikverket om möjliga åtgärder.

Kommunens prioritering när det gäller utbyggnad av cykelvägar framgår av Cykelplanen, antagen av tekniska nämnden 2013. De cykelvägar som har pekats ut där ingår i planen för Ringsjöbandet.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Busshållplatser får inte placeras i korsningar och framför utfarter, och den föreslagna flytten av hållplatsen vid Stallbacksvägen är därför inte möjlig.

Kommentarer Blommeröd: Merparten av området ligger högre än +56,5 m. Särskilda studier av översvämningsriskerna genomförs som en del av arbetet med detaljplanen för att visa vilka delar av området som är lämpliga att bebygga. Naturvärdesutredningar genomförs för att visa hur området kan bebyggas utan betydande miljöpåverkan. Bristen på service, infrastruktur och kollektivtrafik väster om väg 23 är skälet till att inga ytterligare utbyggnadsområden pekats ut där, utöver de två planarbeten som redan är igång.

Kommentar natur och rekreation: Utpekandet av Almdala är i första hand baserat på områdets naturvärden. Förhoppningen är att tillgängligheten till strandnära områden ska förbättras successivt, men i dagsläget finns inga specifika förslag för just detta område.

Höors kommun bedömer att vandringsstråkens naturliga karaktär kan bevaras när vissa stigar får skyltning, bänkar och vilplatser.

När det blir aktuellt att anlägga en fiskebrygga måste de närmare förutsättningarna studeras närmare så att konflikter med bad och båtsport kan undvikas. Detta har förtydligats i planen.

Kommentar skolområden: Barn- och utbildningsnämnden har nyligen beslutat om en justering av skolornas upptagningsområden. Stanstorp kommer även framöver att höra till Enebackeskolan/Ringsjöskolan.

Kommentar folkhälsa: För närvarande har kommunen inga planer på ett utegym i Ringsjöbandet. Frågan kan dock aktualiseras i kommande mer detaljerade studier av hur området kan utvecklas. Föreningen Orupsområdets vänner planerar också för att kunna anlägga ett utegym i anslutning till Orups strövområde.

Skrivelse 4

Min skrivelse gäller i första hand utbyggnadsområde 9 på Ringsjöhöjden som enligt information från kommunen kan komma att exploateras för bebyggelse.

Jag motsätter mig starkt bebyggelse på detta område på grund av flera skäl.

- Vi använder och värdesätter dagligen området för rekreation och naturupplevelser. Med hjälp av detta område kan vi i närområdet ta oss runt i en avstressande miljö, skyddade från buller och trafik.
- Området utgör en väsentlig del för skogskaraktären på Ringsjöhöjden. Korridorer av sparad grönska kan inte ersätta denna helhetsupplevelse. Eftersom skogsområdet är relativt tätt bevuxet är det möjligt att här uppleva naturens egna ljud, som fåglar och vindens sus i trädkronorna. Flera andra mindre "skogsområden" i eller på Ringsjöhöjden fungerar inte längre på detta sätt på grund av att dessa områden inte har tillräckligt stor areal och/eller inte är tillräckligt tätbevuxna.
- Om kärnan av området exploateras och kvar lämnas korridorer av grönska kommer skogskänslan att försvinna även från just detta område. I nuläget fungerar området som en länk av skog som knyter ihop olika delar av fritidshusområdet med

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

villaområdet i söder, samt ger karaktär till hela bygden genom att knyta ihop bygden med Orupsbergets skogsområden.

- Området utgör en korridor för flora och fauna av olika slag. Smala korridorer är inte tillräckliga för att arter ska kunna spridas och föröka sig på ett hållbart sätt i ett längre perspektiv. För detta krävs tillgång till ett minimum av tillgängliga individer av respektive art, vilket innebär att en tillräckligt stor yta krävs som habitat för dessa arter och individer.
- Skogsdungen har avsiktligt inte skötts, så det finns många träd som har fallit eller på annat sätt skadats i stormar. Dessa träd behöver fällas så att de ligger på marken utan att utgöra fara för barn och andra som dagligen passerar området eller använder det för lek och rekreation. Eftersom dessa träd har legat på detta sätt i flera år kan de antas utgöra habitat för skalbaggar och andra insekter som för sin överlevnad är beroende av död ved. En undersökning liknande den vid utbyggnaden av Sätöftaskolan bör göras för att undersöka eventuell förekomst av sällsynta arter. Området kan då komma att skyddas enligt regler för biotopskydd på samma sätt som skett med området norr om Sätöftaskolan.
- Skogsdungen utgör ett skydd mot starka vindar och stormar, samt utgör ett bullerskydd för området på Ringsjöhöjden gentemot trafiken på Sätöftavägen. Utan detta skydd kommer skogskänslan minska ytterligare genom att trafikljudet från denna väg ökar avsevärt. Området har invånare som högt värdesätter möjligheten att kunna leva utan stressande trafikljud.
- Om kärnan av skogsområdet fälls för att exploateras för bebyggelse, kommer resterande smala korridorer av växtlighet att utsättas för starka vindar och stormvindar. Eftersom de stora träden har vuxit upp i varandras närhet har de inte styrka nog att ensamma stå emot stormar. Detta kommer att innebära att stora delar av de lämnade gröna korridorerna riskerar att utsättas för vindar som kan komma att fälla en betydande mängd av de träd som initialt sparas i dessa utkantsområden. När det sedan tillkommer nya villaägare kommer fler och återkommande krav på att fälla "riskabla", "fula" eller "skuggande" träd i anslutning till eller i närhet av dessa nya tomter. Karaktären av skogsområde kommer att urholkas alltmer.
- Istället för att ta bort träd och skogsområden borde det finnas en plan som ser till att de ursprungliga fritidshusområdena behåller sin karaktär genom att prickad mark återplanteras med för biotopen naturliga arter i takt med att vissa träd blir för gamla och fälls eller faller.

Kommentar: Kommunen bedömer att den ekologiska korridoren kommer att upprätthållas, genom planerat område för natur och rekreation. Behovet av närmare naturvärdesinventeringar kommer att övervägas i samband med att detaljplan upprättas för området.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Skrivelse 5 (tre personer)

Först och främst vill vi ej ha bebyggt på område 7 och 9 som gränsar till Ringsjöhöjden. Övriga områden bör också bevaras. Bygg i stället i skog som ej är och har värde som naturskog.

***Kommentar:** se kommentar till skrivelse 4*

Skrivelse 6 (företrädare för villaägarförening)

Vad som kommer att hända med "dungen" är mycket intressant för vår förening. Föreningen äger mark i direkt anslutning till denna "dunge". Ytterligare en aspekt på eventuell byggnation av bostäder på denna mark är att det kommer att ytterligare belasta vårt redan hårt ansträngda vägnät på ett negativt sätt. Dessa gator och vägar vårdas och underhålls av Ringsjöhöjdens Vägförening och detta bekostas av medlemmarna och inte av Höors Kommun.

Vi bör alla vara rädda om både djur och natur. Dungen fungerar som strövområde och rekreation för både vuxna och barn. Våra djur har även sina stråk i detta område och är viktigt för både för växter och insekter. Någon har vi flera tillfällen hävdad att det finns växter som är mycket sällsynta och att det skall finnas någon form av fornlämning/ fornlämningar på denna mark.

För att värna om våra grönområden på bästa sätt borde man i första hand slutföra utbyggnad av bostäder i redan påbörjade område. Detta innan man tillåter byggnation på ytterligare ett grönområde.

***Kommentar:** Konsekvenser avseende trafiken kommer att studeras i samband med att detaljplan upprättas. Se även kommentarer till skrivelse 4.*

Skrivelse 7 (fyra personer)

Utredarna på Höors Kommun har gjort ett gediget arbete i sin research angående planförslaget för det så kallade Ringsjöbandet. Vad bakgrunden/motivet är till detta initiativ är dock en aning oklart. Handlar det om exploatering av naturområden i syfte att öka attraktionskraften för Höors kommun eller handlar det om att förbättra livet för de medborgare som redan finns i kommunen, en kombination av de båda eller är motivet något helt annat? Oavsett motiv så kommer planen att få konsekvenser (såväl positiva som negativa) för de som idag bor eller har sommarhus inom det aktuella området.

Specifikt angående säkra transporter i området Stanstorp/Ormanäs

Kommunen har konstaterat att det i området kring Stanstorp/Ormanäs numer finns en ganska omfattande bofast befolkning vilket är resultatet av en omfattande konvertering av sommarhus till permanentboenden. Den demografiska fördelningen i Stanstorp/Ormanäs är intressant. Under de senaste åren har andelen barn ökat dramatiskt och i dagsläget bor ca 160 barn under 18 år i Stanstorp/Ormanäs och alla dessa barn är helt beroende av säkra transporter till och från tätorten. Eftersom skolreformen medfört ett fritt skolval är dessa barn dessutom utspridda över ett flertal skolor i kommunen vilket i hög grad försvårar samordnade transporter till och från skolan. Utöver de resor till och från skolan tillkommer alla de resor barn gör på sin fritid. Dessa sker ofta till fots, med cykel eller annat fordon som inte kräver körkort. Gemensamt för alla dessa resor är dock att de i

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

Planerings- och utvecklingsenheten

dagsläget måste ske på en av två mer eller mindre livsfarliga vägar. Om valet av färdväg faller på Stenskogsvägen blir barnen tvungna att trafikera en smal väg med ett flertal dolda kurvor och backkrön där den tillåtna hastigheten ligger på 70 km/timme (en hastighet som f ö är mycket svår att hålla). Om valet av färdväg istället faller på Stanstorpsvägen via Nybykorset och sedan vidare till tätorten är situationen inte bättre. Stanstorpsvägen är även den mycket smal, kurvig och backig, den har visserligen en max tillåten hastighet på 50 km/timme en lång sträcka men den sista ca 1 km mot Nybykorset är 70 km/timme tillåtet. För att kunna använda sig av kommunens nät av gång/cykelbanor och mindre gator måste man passera väg 23. Passagen över den högtrafikerade väg 23 kan inte ske på ett säkert sätt i dagsläget och här är en åtgärd inte bara fullkomligt nödvändig, det är även bråttom, inte minst med tanke på att barnen i Stanstorp/Ormanäs tillhör Sätöftaskolans upptagningsområde. Det är ett mycket högt spel kommunen ger sig in i om man avser att lösa detta problem genom att passivt "vänta ut" en ny sträckning av väg 23.

Trafiken på både Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen är tidvis väldigt tät, särskilt under morgon och sen eftermiddag då arbets-/skolpendlingen står för huvuddelen. Något som kommunens utredare verkar ha förbiset är den ganska omfattande trafiken av tunga transporter till och från Rönneholms mosse samt att konferensanläggningen Backagården ger ett högst påtagligt bidrag till en ohållbar trafiksituation.

Att vägarna Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen inte tillhör kommunen försvårar naturligtvis arbetet med säkra vägar för kommunens medborgare men detta FÅR inte dra ut på tiden av administrativa skäl. Det måste ligga på kommunens ansvar att driva detta mycket hårt och sätta detta arbete högst upp på prioriteringslistan när det gäller det fortsatta arbetet med Ringsjöbandet. Ingenting kan vara av högre relevans än säkerheten för kommunens medborgare.

Förslag angående säkra transporter

Problemen med osäkra transporter skulle kanske inte helt elimineras men påtagligt minska om kommunen förverkligade den plan om gång/cykelbana längs Stanstorpsvägen som redan finns. Den skulle kunna ansluta till den cykelväg som går till Sjöholmen från Stehagshället. En viadukt under väg 23 vid Nybykorset vore den absolut bästa lösningen men även trafikljus i kombination med sänkt hastighet till 40 km/timme skulle öka säkerheten.

Bonuseffekter

Utbyggda säkra transportvägar i form av gång-/cykelvägar med säkra vägkorsningar skulle inte bara öka möjligheterna för de boende i Stanstorp/Ormanäs att på ett säkert sätt ta sig in till tätorten, det skulle även erbjuda möjligheter för ökad rörlighet för kommunens alla medborgare. Kommunen påtalar värdet av friluftsliv och det är ett oomtvistat faktum att en av de allra viktigaste faktorerna när det gäller friluftsliv är just tillgängligheten. Vidare ger en större andel transporter via gång-/cykelbanor mindre miljöbelastning och är positivt för folkhälsan.

Kommentar: Kommunen har förtydligat sina avsikter när det gäller cykelväg längs Stanstorpsvägen och kommer att ta initiativ till en dialog med Trafiksäkerhet om åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten för gående och cyklister vid väg 23.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Skrivelse 8

Vi är en familj på fem personer boende i Stanstorp varav tre barn i åldrarna 10, 8 och 6 år. Att det ska byggas en gång och cykelväg låter som en dröm för som det ser ut nu kan vi inte ta oss med cykel eller per fot några längre sträckor längs med Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen. Men tyvärr blir jag mycket förvånad att det först planeras om 10 år, dvs 2025 då det beskrivs som viktigt för hela kommunen. Förutsättningarna för målet som sägs vara, rekreation, fler bostadsalternativ och verksamhet som tillvaratar Ringsjöbandets möjligheter måste ju vara tillgänglighet. I dag är vägarna krokiga, backiga och framför allt smala. Utöver boendetraffiken och trafiken till Backagården belastas vägarna stora delar av året av tung trafik till och från Rönneholms mosse. När personbil och buss / lastbil möts måste ett av fordonen näst intill stanna. Det går inte att promenera och cykla här på ett säkert sätt, följderna blir istället ökade biltrafik.

Att det sedan inte skulle behövas en kontrollerad övergång vid Nybykorset känns bara dumt, ingenting tyder på att trafiken minskar i vårt samhälle. Även om den tunga trafiken i framtiden kommer ledas via Hörby är behovet av en säker övergång mycket stor. Passerar dagligen Gudmuntorps skola där det för ett tag sedan byggdes en övergång tillsammans med hastighetssänkning till 70 km/h. Tyvärr blev detta aldrig en bra övergång utan den ledde till farliga trafiksituationer för att till sist tas bort helt.

Tycker det borde ligga högt på kommunens prioriteringslista att binda ihop kommunen på ett säkert sätt för sina medborgare och skapa ett gemensamt Ringsjöband som inte delas av väg 23.

Kommentar: se kommentar till skrivelse 7.

Skrivelse 9

Jag tycker att det är bra att man har föreslagit en gång och cykelväg längs Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen och att man vill befrämja friluftsliv och rekreation för de boende i kommunen. Jag tycker dock att planförslaget är alldeles för försiktigt i sin utformning om man nu verkligen vill säkra dessa värden och säkerheten för de boende i kommunen och då speciellt för de boende i Stanstorp.

Som det tas upp i förslaget så har befolkningen i Stanstorp fördubblats samt att det kommer att ske en fortsatt tillväxt. Man måste då här beakta att tillväxten till stor del utgörs av barnfamiljer som har flyttat in och att många barn har fötts i Stanstorp. Därför uppstår ett större tryck på att säkerställa säkra gång och cykelleder. Något som borde vara av högsta prioritet för Höors kommun. Som det är nu kan man inte släppa ut barn att själva röra sig längs Stanstorpsvägen eller Stenskogsvägen. Dessa vägar idag är smala, backiga, kurviga och tungt trafikerade.

I planförslaget tas det dock inte upp att det inte enbart är trafiken från de boende som belastar dessa vägar. Backagården genererar dagligen mycket trafik, en hel del trafik passerar genom Stanstorp på väg från/till Stehag samt de tunga långtradarna som kör torvmull från Rönneholms mosse.

Höors kommun bör inte bygga ett samhälle där barn måste skjutas med buss eller bil eftersom vägarna är för osäkra och farliga. Detta blir också ännu viktigare nu i och med att det fria skolvalet. Väljer barnen Sättoftaskolan, som är den närmaste skolan till Stanstorp,

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

innebär det att de får åka buss via Höör och därefter till Sätöftaskolan i mån av plats. Så borde det inte vara. Barnen i Stanstorp borde kunna cykla till och från Sätöfta och Sätöftaskolan. Så för att binda ihop Ringsjöbandet även för oskyddade trafikanter krävs en gång- & cykeltunnel under vägen vid Nybykorset.

Undergång vid Nybykorset är ett måste. Att trafiken på väg 23 skulle minska i sådan utsträckning att en gång- och cykeltunnel inte skulle behövas ser jag som fullständigt orealistiskt även om tung trafik kommer att ledas om via Hörby i framtiden. Eventuella ändringar planeras också enligt planprogrammet att först ske 2025. Dvs tidigast om 10 år. Att invänta en olycka innan en säker undergång byggs är ytterst oansvarigt.

En belyst gång- och cykelväg längs med Stanstorpvägen och Stenskogsvägen tillsammans med en gång- och cykeltunnel vid Nybykorset måste sättas som högsta prioritet. Kommunen måste, tillsammans med Trafikverket ta sitt ansvar för en säkrare väg, inte minst för skolbarn. I planen skriver man mycket om friluftsliv och rekreation och i detta måste även ingå att de boende i Höör ska kunna röra sig säkert i kommunen. Finns det säkrare vägar kommer fler våga ge sig ut vilket i sig också kommer att främja hälsan och livskvaliteten i kommunen.

Kommentar: Se kommentar till skrivelse 7. Planen har också förtydligats angående transporter på Stanstorpsvägen (s 50)

Skrivelse 10

1. Delområde 1 s.85, 86.

Kartan visar snedstreckade områden för Natur och rekreation och verkar identisk med kartan för Grönstrukturprogrammet (GS). Man har alltså inte vägt in relevans för tomtmark utan pekat ut grön mark klass1-2 som lämplig för rekreation. Förutom att särskild varsamhet bör iakttagas för att ej riskera skador på skyddsvärda objekt har man alltså bortsett från allemansrättens regler.

Det är förbjudet att beträda annans tomtmark eller inkräkta på någons hemfridszon. Således är det högst anmärkningsvärt att en kommun bjuder in allmänheten till rekreation på privat tomtmark. Vi förutsätter att kommunen inte har för avsikt att uppmana till lagbrott och därför gör en grannlaga omarbetning av ifrågavarande karta. Vi efterlyser att kommunen meddelar sig med berörda fastighetsägare för dialog rörande för fastighetsägaren känsliga gränsdragningar.

2. Den smala utskjutande delen i GS som löper längs vår norra tomtgräns och markerar förekomst av vidkroniga gamla utmarksbokar samt vissa ej hotade arter av blommor och svampar som skäl för klassning, förefaller oss tillkommen på måfå. Att undvika fragmentisering genom att välja stora sammanhängande områden ser vi bäst kunna ske utan att denna smala utlöpare är med.

I området på vår fastighet finns en handfull större bokar som lär vara c:a 100 år gamla, dvs härstamma från efter utmarksskogens tid. Från dem faller efter hand döda grenar ner och man måste hålla uppsikt och röja för att undvika skador på byggnaderna. Hela träd faller ibland omkull i stormbyar. Förebyggande skötsel är nödvändig. När det gäller förekomst av namngivna indikatorarter/rödlistade arter finner vi, trots långvarigt intresse och kunskaper, att det smala området på vår fastighet knappast kan svara mot den

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

beskrivning som ges i "N7.Stenskogen väst". Det är vår mening att utpekad del av vår fastighet inte skall ingå.

Kommentar: *Det markerade området för natur och rekreation ÄR identiskt med avgränsningen i Grönstrukturprogrammet. Kartmarkeringen för Natur och rekreation i planen innehåller dels områden där natur och rekreation har lika stor tyngd och dels områden som är utpekade endast med tanke på naturvärden. Vad kartmarkeringen avser framgår av textbeskrivningar till respektive kartbild. Det berörda området är utpekad för sina naturvärden och kommunen planerar inte att utveckla det som rekreativmiljö. Kommunen ser heller ingen risk att allmänheten ska uppfatta utpekandet i planen som ett klartecken att vandra på tomtmark.*

Höors kommun bedömer att avgränsningen från Grönstrukturprogrammet fortfarande är relevant med utgångspunkt i områdets naturvärden där utlöparen i öster är en del av en sluttningsformation med äldre bokskog som sträcker sig genom hela naturområdet och motsvaras av en liknande utlöpare i söder.

Skrivelse 11 (företrädare för villaägarförening)

Inledningsvis är det på sin plats att berömma den gedigna research som gjorts angående planförslaget för det så kallade Ringsjöbandet. Vår förhoppning är givetvis att planförslaget i första hand är för att förbättra för de medborgare som redan finns i kommunen där RVF representerar boende i Stanstorp och Ormanäs.

Vi vädjar om att Höors Kommun tar sitt ansvar för att möjliggöra säkra transporter längst Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen samt Nybykorset.

Att vägarna Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen inte tillhör kommunen försvårar naturligtvis arbetet med säkra vägar för kommunens medborgare men detta gör det än mer angeläget att just Höors kommun ger ärendet högsta prioritet och driver frågan snabbt till en lösning tillsammans med Trafikverket. Ingenting kan vara av högre relevans än säkerheten för kommunens medborgare.

Vår åsikt är att trafikkartläggningen i researcharbetet inte riktigt överensstämmer med verkligheten då hänsyn endast tagits till trafik orsakad av boende i Stanstorp-Ormanäs. Trafiken utgörs också utav den ganska omfattande trafiken av tunga transporter till och från Rönneholms mosse samt att konferensanläggningen Backagården ger ett högst påtagligt bidrag till en ohållbar trafiksituation.

Våra krav på snar åtgärd:

- Anlägg en (belyst?) gång och cykelbana längst Stantorp svägen och Stenskogsvägen
- Sänk hastighetsgränsen där det idag är 50 km/h till 40 km/h på ovan vägar.
- Sänk hastighetsgränsen där det idag är 70 km/h till 50 km/h på ovan vägar.
- Anlägg en cykelviadukt under Nybykorset som länk i Ringsjöbandet

Detta skulle inte bara öka möjligheterna för de boende i Stanstorp/Ormanäs att på ett säkert sätt ta sig in till tätorten samt ge våra barn en trygg miljö till och från skolan utan även erbjuda möjligheter för ökad rörlighet och ökad tillgänglighet till ett friluftsliv för

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

kommunens alla medborgare. Vidare ger en större andel transporter via gång-/cykelbanor mindre miljöbelastning och är positivt för folkhälsan.

Kommentar: Behovet av cykelväg längs Stanstorpsvägen har förtydligats i planen och kommunen fortsätter att föra fram behovet av cykelväg vid dialog med Trafikverket och Region Skåne. Kommunen kan inte styra hastighetsbegränsningen längs statliga vägar, men kommer att lyfta frågan i dialog med Trafikverket i samband med kommande dialoger om lämpliga åtgärder för att uppnå bättre trafiksäkerhet i området. En annan viktig fråga för sådan dialog är trafiksäkerheten för cyklister och gående vid korsning med väg 23.

Skrivelse 12

Med tanke på hur befolkningsökningen i området (Stanstorp/Ormanäs) har sett ut, i och med omvandlingen från fritidsboende till permanentboende, är det av stor vikt att man ser över säkerheten längs Stanstorpsvägen för oskyddade trafikanter. Som nämns i planförslaget finns det fortfarande många fritidsboenden kvar som på sikt kan omvandlas till permanentboende.

Förskolan Myllran, där många familjer i området har sin barnomsorg, nås via denna väg som är både smal, slingrande och hårt trafikerad främst av personbilar men även av tung trafik. Om man vill värna gående och cyklister gentemot biltrafik måste säkerheten längs Stanstorpsvägen höjas och detta görs bäst med en GC-väg. Även i Sätofta och Ängsbyn finns möjlighet till barnomsorg för boende väster om väg 23. Det hade varit önskvärt att kunna ta sig dit med cykel eller gåendes på ett säkrare sätt.

Den största barriären i området är väg 23 och det finns behov av en säker, planskild över/undergång vid väg 23 i det s.k. Nybykorset. Även om de flesta barn från Stanstorp och Ormanäs i dagsläget går i skola inne i Höör så finns det aktiviteter i Sätoftahallen dit många ska ta sig över väg 23. Att främja cykeltrafik är något man gärna framhäver att man arbetar med i Höör kommun och här finns ett tillfälle att, i samarbete med Trafikverket, visa på det.

Som ett första steg för att öka säkerheten längs Stanstorpsvägen borde hastigheten sänkas till 40 km/h som gjorts mot Sätofta på andra sidan väg 23.

Dessutom är det önskvärt att satsa på belysning, främst vid busshållplatserna längs Stanstorpsvägen och vidare in mot Höör.

Kommentar: Se kommentar till skrivelse 11.

Skrivelse 13 (yttrande identiskt med i samrådsskedet)

Jämfört med det tidigare behandlade planprogrammet förefaller förslaget, åtminstone till viss del, mera realistiskt. Med utgångspunkt från förslagets syfte, att främst klarlägga förutsättningar och utgångspunkter för detaljplanläggning, kan emellertid konstateras, att förslaget fortfarande innehåller vissa oklarheter.

Utgångspunkt för ett förslag till komplettering av bebyggelsen bör givetvis vara ett klarläggande och konstaterande av vad, som konstituerar den goda bostadsmiljön i området idag. Grundläggande är den glesa bebyggelsen med karaktär av byggnader i lummig natur samt den omedelbara tillgången till orörda naturområden med mycket höga naturvärden.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

En annan viktig förutsättning är kommunfullmäktiges uttalade ambition, att Höör skall vara Skånes bästa boendekommun med unika naturkvaliteter som en viktig grund. Detta gör det särskilt viktigt, att noggrant och sakligt utreda konsekvenserna av en utbyggnad av Ringsjöbandet med hänsyn till boendemiljö, natur- och rekreationsvärden.

Enligt förslaget skulle området kunna rymma 400-500 nya bostäder, men det framgår inte hur man kommit fram till dessa siffror. Förslaget belyser över huvud taget inte konflikten mellan intresset av exploatering och exploaterings effekter på de värden, som konstituerar den goda boendemiljön.

Med hänsyn till de mycket stora förändringar av området, som förslaget innebär, bör därför en förutsättning vara, att konsekvenserna utreds i en för hela området gemensam MKB.

Även konsekvenserna av den kraftigt ökade trafiken, som blir en följd av förslaget, bör vägas in i en MKB. Den föreslagna placeringen av en förskola för 100 barn förefaller emellertid redan utan närmare utredning mycket tveksam med hänsyn till den trafik, som den kommer att alstra. Denna trafik har inte heller beaktats i den trafikutredning från 2009, som bilagts förslaget.

Vid Sätoftaskolans infart från Nybyvägen finns en busshållplats och omedelbart öster om skolan föreslås en större förtätning av bebyggelsen. Både förskola och eventuell framtida butik får här ett betydligt naturligare och lämpligare läge, där skolans infart kan utnyttjas av förskolan utan att störa kringliggande bostäder.

Den föreslagna nya bostadsenklaven väster om Sätoftaskolan berör ädellövskogar och före detta hagmarker med mycket höga naturvärden och ansluter till den äldre parkliknande bebyggelsen. Dessutom finns svårigheter att anordna en trafiksäker och lämplig utfart. Här gör sig därför behovet av en MKB särskilt starkt gällande. Det kan emellertid redan nu starkt ifrågasättas, att detta område planeras för en särskilt tät bebyggelse. Omständigheterna talar i stället preliminärt för en försiktig komplettering med en glesare bebyggelse, som ansluter till den befintliga.

I förslaget finns utmärkt vissa områden, som betecknas som kulturhistoriskt värdefulla. Det saknas emellertid helt underlag för denna kategorisering, som därför inte går att förstå. Alla äldre kulturmiljöer bör ha samma skydd. Att däremot utmärka ett i huvudsak obebyggt strandområde som kulturområde får betecknas som kontraproduktivt.

Karaktäristiskt för området är de ofta mycket stora trädgårdar, som alltsedan tillkomsten hävdats som tomtmark. Dessa tomter har således aldrig varit allemansrättsligt tillgängliga. Detta är fallet med Sätofta 2:15, som sedan bildandet 1935 tillsammans med Sätofta 2:14 utgjort en brukningsenhet. Utöver att vara bebyggd med en komplementbyggnad (båthus) har 2:15 alltså oavbrutet i mer än 75 år varit planterad och hävdad som trädgård.

Föreliggande förslag till ändrad ÖP är inte tillräckligt väl underbyggd för att kunna utgöra underlag för detaljplanering av de enskilda delområdena. Den viktigaste styrningen av den nödvändiga överarbetningen måste vara resultatet av en oberoende MKB.

Kommentar: Skrivelsen är formulerad utifrån det tidigare samrådsförslaget och delar av skrivelsen är därför inte längre relevant. Skrivelsen har tidigare besvarats i samrådsredogörelsen (2015-10-15). Planförslaget har numera en integrerad MKB och beskrivningen av kulturmiljöer har utvecklats. Trafiken till den planerade förskolan kommer

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

att utredas inom ramen för arbetet med ny detaljplan för förskolan. Huruvida Sätöfta 2:15 är ianspråkstagen eller inte i strandskyddets mening bör hanteras inom ramen för strandskyddstillsyn. Skrivelsen ger inte anledning till ytterligare ändringar av planen.

Skrivelse 14

Efter att ha läst granskningshandlingen där vissa revideringar gjorts sedan samrådet anser vi att det är positivt att vissa lättnader har gjorts i skrivning kring kulturmiljöer och bevarande. Samtidigt är planen något försiktig i sin vision. Planen är väl genomarbetad med väl formulerade beskrivningar men borde kunna vara lite mer visionär och offensiv i sin framtidsbild.

Det anges i planen att befolkningsökningen i Ringsjöbandet är stor, näst störst efter Höörs tätort och att Stanstorp-Ormanäs har fördubblat sin befolkning på 25 år. Då planen siktar mot 2025, dvs 10 år framåt borde kommunen ha lite större tilltro till sin attraktivitet och därmed utbyggnadstakt. Det borde gå att ha en mer offensiv hållning till bostadsbyggande i dessa attraktiva lägen. I fullmäktiges inriktningsmål för mandatperioden anges att ha ett attraktivt boende i hela kommunen med förtätning.

Då det endast är 6 km till tätorten med järnvägsstationen och därtill Ringbussar så har området ett bra läge. Med en utbyggnad av cykelnätet utmed Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen till Höör så skapar man bra förutsättningar för ett attraktivt boende med cykelavstånd till järnvägsstationen.

Vi tycker det är bra att kommunen jobbar aktivt med att få till en gång- och cykelväg utmed Stanstorpsvägen. För oss boende i området och de som flyttar in och bidrar till den snabba befolkningstillväxten är detta av högsta prioritet. Inte nog med att befolkningen ökar och bostäder permanentas, de som flyttar hit är ofta barnfamiljer med önskemål om säkra gång- och cykelvägar.

Sedan väntar vi fortfarande på den utlovade kontakten angående de stigar som kommunen vill anlägga på vår mark. Vi tror det är bättre att fokusera på att stärka upp de stråk som finns än att försöka konstruera nya stigar som inte har en naturlig sträckning i miljön.

***Kommentar:** Befolkningsökningen i Stanstorp-Ormanäs har skett med ett minimum av nybyggnad. I stället är det permanentning av fritidshus som möjliggjort utvecklingen. Med tanke på den stora potentialen att fortsätta utvecklingen genom att ytterligare fritidshus blir permanent bebodda ser kommunen varken behov eller efterfrågan att peka ut mer mark för bebyggelse.*

Skrivelse 15

Tidigare synpunkter som framfördes på planförslaget i samrådsskedet kvarstår. Planförslaget har omarbetats och en del områden för bostäder har utgått, framför allt i den västra delen av planområdet.

Delområde 8 ingår i ett område som utgörs av öppet landskap och gårdsbebyggelse. Här ligger Stora- och Lilla Ljungstorp samt Sjötorp. Alla tre gårdar har fortfarande på ett eller annat sätt koppling till det öppna landskapet. Med utbyggnadsförslaget försvinner denna koppling och därmed läsbarheten av landskapet.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

Planerings- och utvecklingsenheten

I den östligaste delen av delområde 8, Ljungstorp Söder, finns ett område utpekad som särskilt känsligt landskapssnitt. Här utgör utblickarna över det öppna, pastorala landskapet ner mot Ringsjön en värdefull landskapsbild. Därför framstår det som inkonsekvent att planera ett utbyggnadsområde direkt norr om detta känsliga landskapssnitt. Delområdet anknyter inte heller till någon befintlig bebyggelse utan är utkastat i åkerlandskapet. Hörby kommuns ÖP är inte antagen och bör inte användas som argument för ny bebyggelse.

Utbyggnadsområde Ljungstorp Väster innebär att man går över en tydlig gräns mellan bebyggelsen söder om Sättoftsvägen och det öppna jordbrukslandskapet norr om Sättoftavägen. Norr om vägen ligger åker- och betesmark i ett stort sammanhängande område som knyter an till Sättofta hed.

Båda områdena bör utgå av ovan nämnda skäl och inte minst därför att det innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Miljöbalken anger att jordbruksmark endast i undantagsfall får exploateras och att det då ska vara väsentliga samhällsintressen som är skälet. Detta överensstämmer inte med lagstiftningens långsiktiga perspektiv på resurshushållning. Enskilda fastighetsägares önskan att exploatera sin mark ska inte styra den kommunala planeringen.

Kommentar: Att jordbruksmark i anslutning till tätorterna bebyggs är en naturlig del av samhällsutvecklingen. Planen för Ringsjöbandet innebär att nya bostadsområden dockas an till befintlig infrastruktur med utbyggda cykelvägar och med cykelavstånd till Sättoftaskolan, på samma sätt som de nämnda gårdarna en gång har placerats i anslutning till vägen. I det här fallet har kommunen bedömt att intresset av att erbjuda mark för bostadsutbyggnad väger tyngre än intresset av att bevara jordbruksmarken och kulturlandskapet. De hänsyn som föreslås med utblickar och obebyggda områden mellan bostadsområdena bedöms vara tillräckliga för att landskapet även i framtiden ska vara läsbart.

Skrivelse 16

Vår fastighet Sätern 1-4 har nästan hela tomten tagits i anspråk som rekreationsområde. Detta anser är fel då grannen väster om vår fastighet är utan intrång med motiveringen att detta är tomtmark av gammal hävd. Vi anser att också Säterns tomt är av gammal hävd enligt tomtkarta från 1942. Man har också markerat befintlig väg från Ringsjön upp till Nybyvägen detta finns ej på någon karta. Anläggande av badplats på Säterns mark anser vi också är fel då denna mark är uttagen som kulturmark med stora träd. Badplats kan anläggas på Höors Plåts mark där Höors kommun redan äger mark ner till Ringsjön.

Kommentar: Planen för Ringsjöbandet innehåller ingen analys av vilka områden som är tomtmark av hävd. Det är en fråga att hantera enligt miljöbalkens regler inom ramen för strandskyddstillsyn och dispensförfaranden. Utpekandet av Sätern som område för Natur och rekreation grundas på Grönstrukturprogrammet, där området är utpekad både för sina naturvärden och för sina rekreationsvärden. Området bedöms vara allmänt tillgängligt idag och omfattas också av strandskydd. Frågan om att anlägga badplats kan inte avgöras utan en närmare dialog med berörda markägare.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

Skrivelse 15

Grunden för min uppfattning är att planeringen av området kommer att bidra till en positiv utveckling av området, samt bidra till ökad tillgänglighet och att man på detta sätt funnit områden för väl behövda nya bostäder i området och därigenom bidrager och möjliggör den positiva utvecklingen av Höors Kommun.

Min fastighet Sätöfta 9:42 har ansetts lämplig för kommande bebyggelse och kan komma att bli en viktig länk mellan befintligt permanent boende och den pågående omvandlingen av fritidsområden till permanentboenden.

För att underlätta framtida exploatering av området i stort, bör det kommunala verksamhetsområdena, anpassas till de planerade exploateringsområdena.

Den slutliga graden av exploatering av Ringsjöhöjden/Sätöfta området bör avgöras i samband med framtagandet av detaljplanen. Jag anser att det föreslagna antalet bostäder (ca 10) förefaller snålt tilltaget, med hänsyn tagen till omkringliggande fastigheters storlek och områdets förutsättningar.

Området som idag består av igenvuxen hagmark kan inte uppfattas som värdefull vegetation då situationen idag begränsar såväl rekreativsmöjligheterna som tillgängligheten på grund av den påtagligt förvildade växtligheten och den förekommande nedskräpningen av området.

Enligt förslaget, som redovisas under område 7 sidan 106, kan man genom en uppskattning av den grova skalan förstå att stråket som redovisats, är synnerligen väl tilltaget. Den slutgiltiga utformningen och utsträckningen bör även i detta fall göras i samband med detaljplanen.

***Kommentar:** Kommunen gör en annan bedömning än fastighetsägaren när det gäller områdets värden. Hela fastigheten har stora naturvärden och nyttjas flitigt för rekreation. Dessa förutsättningar har beskrivits i Grönstrukturprogrammet och efter förnyade besök på platsen bekräftar kommunen bedömningarna genom planen för Ringsjöbandet.*

Kommunen har bedömt att det trots natur och rekreativsvärden är möjligt att göra en viss exploatering. En förutsättning för att undvika betydande miljöpåverkan är då att spara en ekologisk korridor av naturmark, dels som grönstråk för rekreation men också som spridningskorridor för djur och växter.

Exakta gränser, exploateringsgrad etc avgörs när detaljplanen tas fram. Planarbetet kommer då att utgå från de bedömningar och avvägningar som redovisas i plan för Ringsjöbandet.

Slutsatser efter granskning och utställning

De synpunkter som kommit in under granskningstiden har gett anledning till ett antal justeringar och kompletteringar av planen för Ringsjöbandet. Förändringarna är inte så omfattande att planen behöver ställas ut igen.

Den största förändringen är att kommunen har förtydligat vikten av bättre trafiksäkerhet för gående och cyklister i Stanstorp och Ormanäs. Förslaget att bygga om korsningarna med väg 23 har reviderats så att kommunen inte längre planerar att vänta in en framtida

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET
Planerings- och utvecklingsenheten

omledning av trafiken, utan kommunen kommer att ta initiativ till att studera möjliga åtgärder tillsammans med Trafikverket.

Karin Kallioniemi
Samhällsplanerare/Kommunarkitekt
0413-28166
karin.kallioniemi@hoor.se